

slovje je pridno gojil še v Ameriki, ter imel l. 1869 in 1873 javna prednašanja o planetih Jupitru in mescu. Pa tudi mile slovenščine ni pozabil, večkrat je pisal prijateljem v Evropo, in jih prosil naj mu pošljejo slovenskih knjig in časnikov. — Naj tedaj počiva v miru in naj bo s temi vrsticami v pobožni spomin priporočen svojim nekdanjim součencem in znancem. — Pokojnega starejši brat, Jožef, ki je z njim vred ob enem Evropo zapustil, tudi pobožen duhovnik in iskren slovenski rodoljub, še živi v državi New-York.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nadvojvoda Albrecht se je iz Reke vrnil domov čez Ljubljano, kder so mu Slovenci hotli pripraviti sijajen sprejem, ker mu nemškutarski ljubljanski zastopnik ni bil čestital k 50letnici, kakor so druga mesta storila; toda deželni predsednik temu ni privolil. Nadvojvoda Viljem je te dni artilerijo v Strassu in Radgoni ogledoval. — Sklepi dunajskega shoda katoličanov se marljivo ljudem razlagajo in priporočujejo po raznih katol. polit. društvi, kar je res jako potrebno, koristno in praktično. — Dne 28. maja se snidejo na Dunaju prvič odborniki avstrijski in ogerski, da sklenejo novo pogodbo na 10 let; bržčas bo večidel vse pri starem ostalo. Naši ustavoverci so odbornike tako izbrali, da 9 naših dežel, med njimi tudi Koroška, ni zastopanih. — Državni zbor je ministrom naročil, naj se zopet prodaja živinska sol; tudi prošnjo vrlih naših Šavničarjev, ki hočejo pošto pri št. Juriju ohraniti, se je ministrom priporočila. Prošnjo je zboru predložil g. Herman.

Vnanje države. Ruski car se je od južne vojne vrnil čez Moskvo domov v Petrograd, povsod so ga navdušeno sprejemali, ker je začel boj proti Turkom. — Bavarski kralj čudno dela z denarji; te dni si je dal napraviti drago pozlačen čolnčič za vožnjo po Staremberskem jezeru; čolnčič je stal 50.000 fl. — Nemški cesar je obiskal dežele, katere je Francozem l. 1870 vzel. Pri njegovi navzočnosti v Metz se je užgala škofovska velikanska cerkva; streha je vsa pogorela. — Nova postava zoper duhovnike na Laškem je bila od starešinstva zavržena; pravijo, da na željo kralja samega; vsled tega se liberalci povsod jezijo, tudi pri nas. — Sv. Oče Pij IX. so 13. maja t. l. dopolnili svojo 85. leto in so vedno čvrsti na duhu in telesu. Sedaj sprejemajo vsaki den mnogo romarjev, ki jim prihajajo čestitki k 50letnici škofovanja. Španija je voljna papeža iti braniti zoper čedalje večje nasilstvo italijanske vlade, če njej pritrdijo tudi druge katoliške države, n. pr. Francija in Avstrija. — Angleži zbirajo 40.000 mož v Indiji in hočejo z njimi zasesti Egipt in Kandijo, sploh Angleži opazno prežijo, da pri razpadu Turčije kaj vjamejo. — V deželi Peru v južni Ame-

riki je bil strahovit potres, otok Ikvik je popolnem razdjan.

Ruski-rumunski-turški boj.

Rusi so zraven hrabrih Črnogorcev pridobili novih zaveznikov — Rumunce. Ti so bili od Turkov k temu prisiljeni. Divji Turčini so namreč meni nič tebi nič začeli streljati čez Donavo v rumunska mesta, kder še ni bilo nobenega Rusa n. pr. v Kalafat. Sedaj so Rumuni začeli braniti se, deželo so proglasili neodvisno od sultana in z Rusi sklenoli zvezo proti Turkom. Knez Karol, ki je iz kraljevske pruske rodbine, bo Rusom pridjal svojih 144.000 mož z 288 kanoni. To je znatna pomoč, ki se sedaj zbira od Bukurešta proti zahodu do Kalafata in Turn-Severina. Glavna ruska sila stoji od te bolj proti izhodu. Sedaj imajo lepše vreme, vojaki leži marširajo in tedaj že mrgoli Rusov ob Donavi od Kilije do Magurela nasproti turškemu Nikopolju. Veliki knez Nikolaj se je z generalnim štabom nastavil sredi Rumunije ob železnici v Ploještu. Pred seboj proti jugu ima Bukurešt in gleda čez to mesto ravno v Ruščuk in v Balkan-goro. Do 15. maja je v Rumunijo spravil 8 vojujnih oddelkov (korov), kar je več, kakor 300.000 mož z 800 kanoni. Na poti v Rumunijo ima še 3 oddelke, kateri bodo Donavo zasedli, kedar bo on že čez njo mahnil v Balkan. Vojaki so dobro rejeni in orožani ter veselo pojejo; puške nosijo vse v usnje zavite; zlasti konjeniki so lepi. Sedaj zbirajo pontone v Seretu in spuščajo železne ladije v Donavo, da bodo zamogli varno mostove potegniti čez široko vodo. Kder bo glavna ruska sila udarila čez reko, to še ni znati; bržčas pri Ruščuku ali še više pri Zimnici nasproti Sistovi in pri Magurelu nasproti Nikopolju, od koder se pride okoli Balkana v 80 urah v Sofijov v sredino bolgarskega naroda, ki bo sedaj otrešel 500letni turški jarem. Rusi že vrlo zbirajo bolgarskih prostovoljcev; do sedaj so jih v Ploještu orožali 3600 mož. Turki se temu nasproti precej slabo obnašajo. Tu pa tam pošiljajo baši-bozuke čez Donavo ropat, ali streljajo iz Vidina v Kalafat, iz Tuturkana v Oltenico, iz Izakče itd. vendar kroglo malo kaj zadenejo; tudi njihove železne ladije ne opravijo nič; 10. maja ob 3 popoldne se je največa ladija „Sufti-dželit“, ki je imela 9 kanonov, 2 železna stolpa, 200 ljudi in 1/2 črevlja debelo železno oklopje, postavila 3500 korakov blizu pred Brajlo, da bi mesto postreljala; 5 monitorjev jej je bilo na pomoč. Streljanje se začne; Rusi slabo odgovarjajo; toda brž zadonijo težke baterije, ki so bile v vinogradu nad mestom skrite; mladi lajtenant Samujlov nameri in zadene pri 15. strelni z granatno kroglo turško ladijo v kotel, ki razpoči, ogenj zgrabi smodnik in vsa ladija razleti v par minutah, vseh 200 mož razun enega je mrtvih. Rusi so samega veselja kričali; urá, urá, ostale turške ladije pa so zbežale. — V Aziji so Rusi imeli večkrat manjše tepeže, najbolj

krvavo so zgrabili Turke pred Batumom, kder so 800 Turkov pobili in jim šance vzele; ali tudi blizu 300 Rusov je storilo smrt. Od Ardahana in Karsa, kder so Turke obkolili, ne morejo prav naprej, ker je še preveč snega. Od Bajezida so prodrli do Diadina, daleč za goro Ararat, kder je nekdanja Noetova ladija obstala. Turško brodovje je v Kavkaz spustilo 1000 divjih Črkesov, da bi tamošnje ruske mohamedance naščuvali k vstaji. — Grški prostovoljci so v Tesalijo vdrl in začeli Turke klati. Miriditski knez Prenk, zaveznik Črnogorcev, je pri Orošu Turke zgrabil in cel bataljon uničil. Tudi Srbi se pripravljajo na boj. Kmalu bomo od vseh strani neizmerne bojišča slišali o strašnem krvi prelivanju. Bog nakloni zmago krščanskim vojniki!

Za poduk in kratek čas.

Blagoslavljenje ruske vojske.

Slavjanski Rusi niso krivoverci, kakoršni so nemški lutroveci, ki nimajo ne pravih mešnikov, ne škofov, ne vseh zakramentov, ampak so verni kristijani, kateri verujejo vse tako, kakor mi katoličani, le v ljubezni so od nas ločeni ter so odcepljeni od središča vse krščanske edinosti, od naslednika sv. Petra, od rimskega papeža. V to nesrečno razkolništvo so Rusi bili zapeljani od greških patrijarhov v Carigradu. Rusi imajo tedaj vse zakramente, prave mešnike in škofo in ves narod je močno veren in pobožen. To se je tudi pokazalo ob začetku sedanje rusko-turške vojske. V Kišenevu je ruski car Aleksander II., obdan od svojega brata Nikolaja, od cesareviča Aleksandra in mnogih generalov, stopil pred zbrano vojsko in njej naznanil, da pojdejo v boj. Ko je cesar svoje besede skončal, je pristopil kišenevski škof, blagoslovil slovesno celo vojsko in jenega višjega poveljnika, velikega kneza Nikolaja, ter pri tej priliki sledeči govor spregovoril. Opomni me pa, da je ruski jezik poleg hrvatskega in srbskega najbolj podoben našemu slovenskemu. „Vojvode in vojaci kristoljubivi! Preblagi naš Vladar in car kliče vas na izvršitev svetega naloga! Vas čaka resnično velik in svet nalog, da naredite konec neizrečeni divjosti in zverinstvu, katero javi Turek že nekoliko stoletij nad nesrečnimi brati našimi — kristijani; nalog, rešiti jim življenje, vero, družino, imetje in narodnost iz samovoljstva in oblasti divjega sovražnika in ponižavši njega jim podeliti moč, da vživajo človeške pravice. Slaven nalog pripada vam, da tudi za Dunajem in Balkanom povzdignete Kristov križ nad polumesec, kakor so predniki naši dvignili križ nad srpom polumesca, kateri žanje enako klasovju človeška življenja, in nad gujilim pogubljenim, državnim strojem muzelmanskim Drevó življenja, znamenje

zmage nad smrtjo — križ in z njim oživljajoči stroj življenja kristijanskega. Na kako imenitno delo vas pozivlje vaš bogoljubni vladar! Moško, resno pojdite na delo, katero vas čaka!

Odločeni vojni pot je dobro znan ruski vojski. Ubójen je z nogó Rusko, posejan s kostmi in napojen s krvjó braniteljev in sovražnikov Ruskega naroda in Kristovega imena. Po svoji poti boste srečavali sela, mesta, trdnjave, reke, gore in doline, spominjajoč vas velikega Ruskega imena, hrabrih bojev in slavne zmage Ruskih vojakov. Kagul, Larga, Rymnik, Izmail so od nekdaj last ruskemu narodu. Dunaj (Donava) sè sovražnimi trdnjavami na njem, Balkan, Adrianopolj, Konstantinopolj in brezštevno mnogo drugih mest: — vse priča o slavnih vojskah in zmagah Ruskih družin in Ruske vojske. Pred vami bodo vstajale, kakor živi velikani, podobe davnih knezov — vitezov Ruskih, Olega, Igorja, Svetoslava; tudi veličastne podobe velikih carjev in carin — Petra velikega, Katarine velike, blagoslovljenega Aleksandra, hrabrega Nikolaja; dalje veličastne podobe slavnih vojevodov: Rumjansova, Suvorova, Kutuzova in drugih njih čudo vitezov. Ti in mnogi drugi slavni možje so bili strah Carigrad-Stambul, kateri je trepetal pred njih orožja močjó; s svojimi boji so poslavlili in osrečili Rusijo, razširili njene oddelke pridružene jej od Turčije obširnih in bogatih oblasti. — Kakošni slavni spomini vas bodo navduševali k boju in zmagi! Na vas bodo gledali z ljubeznijo in upanjem slavnih dejanj car — oča s carinjo in slavno rodbino, in Rusija — Mati; na vas bodo obrnjene oči bratov naših — trpečih narodov kristijanskih, čakajočih oprostite divjega strahovitelja; na vas bode zrl in z vami delil trud bojni in nevarnosti vaš ljubljeneec, izpolnujoč vojaško dolžnost — svetli vojvoda. Kako velika čast in slava je, izvrševati boj pred takimi pričami, ko je vprto na vas toliko in takih oči in vzorov! Sv. cerkev bode molila za vas in vas bode blagoslovljala in prosila gospoda Boga, da vam pomore ohraniti Kristovo vero in kristijansko zvest med narodi, od katerih smo mi sami prejeli tudi vero Kristovo in kristijanski živelj. Sam gospod naš, Jezus Kristus, ki je žrtvoval dušo svojo za druge svoje, bode gledal z ljubeznijo na vašo vdanost, duše vaše žrtvovati za brate vaše, in vas bode blagoslovil... Kako ne bi zmagali s takim blagoslovom! Skazite se vredne svojega visokega poklica, slavnega imena Ruskega vojaka. Prosite, ljubite gospoda Boga, carja, domovino, bližnje, častno idite naprej in ovenčani boste sè slavo! Blagoverni Vladar — najvišji vodja Ruskih čet! V pričo Tebe blagoslovljam s Tabo prišlo kristoljubivo vojsko sè sv. podobo Gospoda vseohranitelja. Kristus bodi vsikedar pri vas — izvrševalcih dela Kristovega in on naj venča naše boje sè slavnimi zmagami. Kristoljubivi vojevoda naših čet! Blagoslovljam Tebe in vse Tvoje podložnike